

ogrsko vino. Oba tipa sta bila rezultat rezanja (cep-ljenja) vina, ki so se osobito izvajala od dunajskih trgovcev in se je pri tem skrbno gledalo na to, da se s cepljenjem ne zakrije preveč prvotni značaj avstrijskega in ogrskega vina. Na ta način so Avstrijci (tj. smo spadali tudi mi Slovenci) našli vedno odjemalce za svoja kislasta vina.

3. Ako bi si hoteli mi Slovenci s pomočjo drugih jugoslovanskih vin, ali druge pokrajine s pomočjo naših kislastih vin zavojevati češki vinski trg, bi morali na podlagi sedanjih izkušenj doma izvršiti rezanje naših vin — materijala za to je v Jugoslaviji dovolj in dobiček bi ostal doma, kakor če izvažamo moko namesto zrnja — ali pa bi morali gledati, da se rezanje izvrši v Čehoslovaški, »ako bi šlo res naše najvažnejše strem-ljenje za tem, da ne dovažamo naša vina v republiko preko Pešte ali Dunaja.«

4. Sedaj pa nastane važno vprašanje: Ali bi bilo to rezanje tehnično in s potrebno prakso, ki nam zagotavlja uspeh, v Jugoslaviji ali na Čehoslovaškem za sedaj že izvedljivo? Ne vem, ali skoraj bi rekel, da — ne! Zato mislim, da je bolje, da iščemo dotlej in paralelno s tem ciljem osamosvojitve, izgubljena, stara pota našega vinskega izvoza v Nemško Avstrijo, dokler nimamo dograjene sigurne in boljše kračnice v Čehoslovaško in v druge severne države.

Vse izvstne misli, katere nam podaja gospod Skalicke v omenjenem članku glede izvoza naših vin na Čehoslovaško, moramo po mojem mnenju uporabiti najprej za izvoz naših vin v Nemško Avstrijo. »Warum denn in die Ferne schweifen«. Vina žejna in k nam orientirana Nemška Avstrija čaka pred našim pragom! Zbudimo starega »Avstrijca« zopet k življenju s pomočjo naše trne krvi in pustimo ga živeti, dokler ne bomo sposobni, da ga nadomestimo z — jugoslovanskim tipom.

Orientirajmo se hitro, kajti Italijani, Francozi in Španci delajo z vso močjo, da izpodrinejo starega »Avstrijca«, ki bo morda kmalu izginil na severnem trgu v našo škodo, ako mu ne pripomoremo zopet k življenju v našo korist.

Te misli sem izrazil pred tremi leti in še danes stojim na istem stališču, akoravno se je položaj naših vin zelo poslabšal, ker so prišle na stari teritorij prejšnjega gospodarstva nove vinske velesile: Italija, Francija in Španija.

Bodočnost našega vinskega izvoza leži proti — severu: Nem. Avstrija, Čehoslovaška, Poljska, Rusija. — Treba je nove orientacije z ozirom na novi položaj našega vinskega trga, ki se je osamosvojil ter postal samostojen. Naša vina morajo začeti konkurirati s svetovnim vinskim trgom. In čimdalje bomo odlašali, tem težja bo konkurenca, ker se bo »okus« vinskih odjemalcev v Avstriji in Čehoslovaški polagoma prilagodil italijanskim in drugim vinom. Povdarjam, da si Nemška Avstrija še želi naših kislastih vin, in da italijanski uvoz danes še ne prija nemškemu in češkemu jeziku, toda kako dolgo še?

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V nedeljo se je Pašič vrnil z Bleda, v ponedeljek je pa sklical sejo ministrskega sveta, od katere so se po dveh urah zlasti Pribičevićevi demokratje vračali zelo potrti, ker Pašič od kralja ni dobil ne volilne vlade in ne dovoljenja za spremembe v vladi. Petdeset dni se je postavljala vladna družba, da ji je volilna vlada čisto gotova, sedaj pa, ko je treba čakati že čez 50 dni, jo pa obdajajo velike skrbi pred opozicijo, ki odločno zahteva sporazum in pošteno upravo ter zakonitost in red v državi. Vsi znaki kažejo, da stojimo neposredno pred popolnim preokretom v notranjem političnem položaju in to pred preokretom, ki bo koristen za državo in ljudstvo in zajamčil zdrav in pravičen razvoj v javnem življenju. Splošno je prepričanje, da bodo ravno samostojni demokrati plačali »ceho« in za vse, kar se je tekom zadnjih par mesecev dogajalo, dajali temeljit račun. O tem vedo povedati veliko ravno radikali, ki so jih v vladni zvezi že bolje spoznali in delujejo sedaj pospešeno na tem, da se jih čimprej otresejo. Vladna zveza je v popolnem razkrajanju.

AVSTRIJA.

Državni kancler dr. Seipel si je toliko opomogel od poslednjega atentata, da že hodi na sprehode. — Nemškoavstrijski fašisti »Hackenkreutzlerji« izzivajo delavce kakor pri nas orjunci in v nedeljo je prišlo v Klosterneuburgu do krvoprelitja. Fašisti so streljali v mirno in neoboroženo delavsko množico, zbrano na veselici. Bilo je več težko ranjenih žrtev. Oblasti fašiste zapirajo in sedaj bodo vsem odvzeti orožni listi in orožje. Pri nas se za to vrsto postopanja proti orjuncem seveda ne zmenijo.

V GRČIJI

se pripravlja popet breobrat in sicer zopet od strani oficirjev. Grška vlada baje zopet kliče kot svetovalec Venizelosa iz Francije.

FRANCIJA IN ANGLIJA.

Londonski listi zatrjujejo, da so se vršila te dni obširna pogajanja med francoskim in angleškim vnanjim uradom, ki so ustvarila boljše razpoloženje med obema vladama. — Tudi priprave za londonsko konferenco se vršijo sporazumno.

MLADINSKA DNEVA V MARIBORU.

Čas mladinskih dnevov v Mariboru bo kmalu tu. Vršijo se 9., 10., 23. in 24. avgusta t. l. Zato je treba sodelovanja in gibanja vseh, da bo udeležba kar najlepša in potek slavnosti samih čim dostojnejši. Prosimo sledeče:

1. Za vsako župnijo, kjer kaže, tudi za posamezne občine ali vasi, sestavite krajevni pripravljalni odbor za mladinska dneva v Mariboru. V tem odboru naj bodo zastopane vse naše organizacije, morejo pa biti še druge posamezne osebe. Ta odbor naj gre takoj na delo. Prvo je, da skliče sestanek ali zborovanje vseh naših ljudi v župniji ali vasi, kjer naj se prebere s primernim poudarkom in tolmačenjem poslani osnutek »Kaj hočeta mladinska dneva v Mariboru?« Ljudi, zlasti mladino, je treba dobro seznaniti z namenom in programom mladinskih dnevov. Na sestanku se naj določijo zaupniki in zaupnice, ki agitirajo v svojem krogu za številno udeležbo in dajo vsa potrebna navodila in pojasnila. Prosimo pa, storite to takoj, čas ne dopušča odlašanja. Stopite nemudoma v stik z drugimi našimi krajevnimi organizacijami, obvestite o tem domače gospode duhovnike, posvetujte se z njimi, potem pa vzajemno na delo!

2. Prijavne pole in izkaznice, ki bodo upravičevale dostop do vseh zborovanj, predstav, polovične vozne cene po železnici itd., bo poslal glavni pripravljalni odbor vse pravočasno na posamezne župnijske urade, kjer jih bodo mogli dobiti tako organizacije, kakor posamezniki. Izkaznica bo veljala 6 D, drugih stroškov ne bo nobenih. Na posamezne organizacije prijavnih pol in izkaznic ne bomo pošiljali, to je treba vedeti, da ne bo zmešnjav in povpraševanj. Posameznik, kakor organizacije naj prijavijo udeležbo samo župnemu uradu. Le Orlovski odseki so dobili od Orlovske ekspoziture v Mariboru posebno prijavno polo in to zaradi javnega nastopa, ki ga drugače ni mogoče organizirati.

3. Prosimo, držite se točno teh navodil, ker le tedaj je mogoče, da gre vse dobro in gladko izpod rok. Glede nadaljnjega pa vas opozarjamo, da citate pazno »Stražo« in »Slov. Gospodarja«, kjer bomo objavljali tedensko vse potrebno. Ne bodite za prav nič v skrbeh; ako pa hočete izvedeti še kaj posebnega, pišite pripravljalnemu odboru za mladinska dneva v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 6-1., ki vam bo v vsem rad ustregel.

Spored mladinskih dnevov objavimo najbrž že prihodnji teden. Opozarjamo pa že sedaj, da bodo 9. in 23. avgusta predavanja predvsem za naše dekliške in fantovske organizatorje, tako, da ne bo treba biti vsem dva dni v Mariboru. Zeleti je seve, da se udeležijo teh predavanj — v teh leži glavni povdarek mladinskih dnevov — čim več deklet in fantov ter vseh onih, ki se zanimajo za naše mladinske organizacije.

ZA OBNOVO DUHA IN SRCA.

Družina vzgaja najbolj temeljito za družabno življenje kot najboljša šola.

Vzgoje v krščanski družini se more mlademu človeku nihče nadomestiti; mladinsko društvo jo lahko samo izpopolnjuje.

Vsaka knjiga ali vzgoja ali pohujšanje. Ruskin. Lepa knjiga je odblesk vrliga, krepostnega naroda, grda knjiga, šund je odmev skvarjenega naroda.

Število knjižnic je čisto zanesljivo merilo o kulturi (omiki) kakega naroda. Finžgar.

Mladega človeka vzgajati se pravi navdušiti ga za resno poklicno delo.

Naša zborovanja.

Poslanec dr. Hohnjec je v nedeljo, dne 6. julija poročal na zboru zaupnikov Slov. ljudske stranke v Čadramu. Zbor je obsodil sedanjo protiparlamentarno vlado, ter zahteval, da se mora upoštevati ljudska volja, ker vlada ni in ne sme biti nič drugega, nego izvršni odbor ljudskega zastopstva. Enoglasno je bila sprejeta resolucija v kateri se poslancu in vsemu zastopstvu SLS izraža popolno odobravanje in zaupanje s pozivom k vstranjanju v borbi za pravice slovenskega ljudstva.

V nedeljo, dne 20. t. m. se vrši po rani maši shod v Skalalah, po večernicah zborovanje zaupnikov v Društvenem domu v Šmartnu pri Velenju. Na obeh shodih poroča poslanec Pušenjak.

V gornjegrajskem okraju je priredil preteklo nedeljo poslanec Pušenjak shod v Gornjemgradu in sestanek volilcev v Bočni. Poleg poročila o položaju se je razpravljalo o perečih gospodarskih vprašanjih, osobito o pritožbah splavarjev (most pri Šabcu, jez na Polzeli, razne ugodnosti, malo prodaje lesa itd.) in drugih gospodarskih vprašanjih. Vse napeto pričakuje komisije glede gozdarske šole, za katero se že dolgo časa poteguje naš poslanec.

Pečice pri Podsredi. Pri nas smo imeli v nedeljo, 29. junija popoldne shod SLS v gostilni Janeza Omerzu. Tajnik Deželak iz Kozjega je številnim zborovalcem

pojasnil zunanji in notranji politični položaj ter ožigosal korupcijo sedanjega režima. Poslušalci so z zanimanjem sledili izvajanjem govornika ter enoglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Pesem »Današnji svet« z lanskega »Domoljuba« ki jo je h koncu prav primerno deklamiral eden tukajšnjih fantov, je povzročila med zborovalci mnogo smeha in zabave na račun propadle, pravdarske Samostojne stranke.

Prireditve.

Orel Soštanj priredi v nedeljo, dne 20. julija, popoldne ob 3. uri v Skalalah pri Velenju telovadni nastop v lepim sporedom. Vsi prijatelji orlovstva iskreno vabljeno! Bog živi!

Črenšovci v Prekmurju so imeli dne 22. junija lepo orlovsko slavnost. Orli in Orlički črenšovske župnije so dopoldne opravili v župni cerkvi Alojzijevo pobožnost s skupnim sv. obhajilom, popoldne pa so nas razvedrili z zelo lično prireditvijo. Govorili so predsednik Orla Stefan Zvez, domači g. župnik Čačič, tajnik Krajnc in gosp. poslanec Klekl. Nato so Orli zaigrali na tamburico, zapeli in končno uprizorili igro »Boljševik«. Zelimo, da mladi črenšovski Orel dobi kmalu več bratcev v Prekmurju.

Tedenske novice.

ORJUNSKA DIVJASTVA TRAJAJO DALJE.

Žerjavovi orjuni se ni dovolj prelite nedolžne krvi. Po krvavem nasilju v Trbovljah so orjunci po vsej Sloveniji šele prav podivjali. Videč, da se povzročilec trboveljskega zločina nič ne zgodi, nadaljujejo z nasiljem in divjanjem v vedno hušji meri. Zlasti na Kranjskem, kjer poveljuje orjuni zloglasni pretepač, inženir Kranjec, se dan za dnem množe zločini.

Orjunci zlasti v Ljubljani se vedno proslavljajo z nasilstvom nad ubogimi delavci, v katerih sumijo brez vzroka »nevarne« komuniste. Dne 3. julija se je dogodil na Viču poleg Ljubljane za slovenske razmere nečuvven zločin. Delavec Juvan, oče štirih otrok, se je vračal zvečer od dela domov. Nenadoma ga napadejo na cesti štirje orjunci, ga zvežejo, zavežejo oči ter odzenejo po nekkih stopnicah v globoko klet. Tukaj se je začelo nekako zasliševanje in orjunci so skušali od delavca na vsak način izvedeti nekake komunistične skrivnosti, o katerih pa on seveda ni imel nobenega pojma. Končno so ga silili, da naj pristopi k orjunki, ker pa prigovarjanje pri zavednem delavcu ni nič pomagalo, so mu začeli stiskati prste v neki stiskalnici ter ga mučili na tak način, kot to danes delajo edinole še divjaki v Afriki. S stiskanjem so mu zdobili tri prste na roki, da je nesrečna žrtev vsled silnih bolečin padla v nezavest. Juvan se je zavedel šele, ko so ga prinesli na cesto. Prijavil je celo stvar policiji.

Se bolj značilen za podivjanost orjunaške organizacije pa je dogodek, ki se je odigral preteklo nedeljo na postaji Podnart-Kropa. Na Lescah na Gorenjskem je proslavljala tamošnja orjuna razvitje svojega praporja. Na to slavnost so pridrveli orjunci iz vseh krajev Kranjske, predvsem iz Ljubljane, pod vodstvom proslulega Kranjca. Na Lescah se je slavnost popolnoma mirno dovršila vsled skrbi orožništva, ki je strogo pazilo, da ni prišlo do izgrediv. Z večernim vlakom se je nato orjunska družal odpeljala proti Ljubljani. Na postaji Podnart-Kropa sta se križala vlaka iz Ljubljane in Jesenic. Orjunci v jeseniškem vlaku so začeli na vse grlo kričati »Živijo orjuna!«, dočim so potniki v ljubljanskem vlaku, ki so bili nekoliko drugačnega naziranja, kot ga propaga orjuna, odgovorili s klici »Fej orjuna!« To je orjunce tako razkačilo, da so oddali več strelcev na vlak, ki se je pa k sreči v istem trenutku začel premikati. Orjunci so poskakali s svojega vlaka na tla in ker niso mogli več drvečega vlaka ustaviti, so streljali na zadnji vagon iz revolverjev kar v salvah. Dasi je mnogo krogel prevrtalo stene vagona, vendar ni bil nihče po čudovitem slučaju ranjen. Po prvih streljih se je polotila orjuncem strahovita zmedenost. Ker so njihove čete obstojale samo skoro iz nezrelih fantičev, se ti niso mogli hitro znajti, in nazadnje so začeli misliti, da so bili napadeni od komunistov, dasi teh v Podnartu ni mogoče pričakovati. Misleč, da se nahajajo komunisti v gozdu, so udrli divje streljajoč proti bližnjemu gozdiču in kljub temu, da niso našli nikakega napadalca, so izvršili par hišnih preiskav ter brzojavili dr. Žerjavu, da so bili od komunistov napadeni. Potnikov, ki so se nahajali v orjunskem vlaku, se je med streljanjem in tuljenjem podivjane tolpe polotila strahovita panika. Mnogi so se vlegli na tla, ali se skrili pod klopi, boječ se, da jih krogel ne zadenejo. Na vseh postajah do Ljubljane so potem orjunci pretli potnikom in vlakospremnemu osebju z revolverji. V Ljubljani se je zvedelo za to zadnje orjunaško divjanje takoj po prihodu vlaka in ogorčenje proti orjuncem je še bolj narastlo. Celu dosedanji najboljši zaščitniki orjuncem,

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“ prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schicht-ovim milom samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

Žerjavovi demokrati, so se jih začeli sramovati. V svojih glasilih »Narod« in »Jutro« ostro grajajo orjunske divjanje ter pozivajo vodstvo orjune, da enake izbruhe prepreči. Seveda je ta ostrost samo navidezna. Če se ne bi v omenjenem vlakcu vozilo slučajno par demokratov, ki so se vsled strahu pošteno potili pod klopni, bi »Narod« in »Jutro« proti orjuni sigurno ne nastopala.

Zadnji čas je že, da oblast nastopi proti orjunaški družbi, ki se je izkazala za navadno razbojniško bando. Krvi je bilo že dovolj prelite, nasilja je sito celo ljudstvo; nevarnost novih zločinov ne bo prej minila, dokler se orjunske organizacije ne razpuste, njenim članom pa odvzame orožje, katerega sploh niso upravičeni nositi. Če se je dosedaj kak drug državljan le malo pregrešil v nošenju in rabi orožja, takoj se mu je odvzel orožni list. Orjunci pa orožje, s katerim so prelili že toliko nedolžne krvi, še nadalje nemoteno nosijo, grozijo z njim in streljajo na ljudi, potem pa po izvršenih zločinih vame krivdo na nedolžne ter se lažejo, da so bili napadeni. Človeško življenje je pač nekoliko več vredno, da bi ga smela brez vsake kazni ogrožati vsaka žival v orjunski podobi.

Se enkrat pozor pred radikalnim »Narodnim Gospodarjem«! Ze zadnjič smo opozorili podeželsko javnost, kako so začeli radikali v Mariboru izdajati za kmete list »Narodni Gospodar«, ki je po zunanji obliki čisto podoben našemu »Slov. Gospodarju«. Pozvali smo naše naročnike in čitatelje naj ta radikalni list takoj vrnejo, ker stane letno 52 D, a je polovico manjši nego »Slov. Gospodar«, ki stane samo 32 D. Večina naših kmetov je že vrnila to vsiljeno jim slepijo. Pozivamo pa še ponovno podeželsko ljudstvo, vrni takoj »Narodnega Gospodarja«, ako so ti ga poslali, da ne boš imel pozneje nepotrebnih sitnosti in stroškov.

Volitve županov se vršijo po občinah, kjer so se že vršile občinske volitve, oziroma tam, kjer je bila vložena samo ena lista. Tajništvo Slovenske ljudske stranke nujno prosi naše zaupnike po občinah, da takoj sporočijo, kdo je bil izvoljen za župana in kateri stranki pripada nov župan. Naslov: Tajništvo SLS, Maribor, Aleksandrova cesta 6-I.

Mariborski demokrati (liberalci) bi bili radi Trg svobode, kjer kmetje prodajajo seno in slamo, oddali v najem lastniku gostilne »Grajaska klet« orjuncu Schlachtu in Valjaku. Tako bi pregnali kmete s tega trga, kjer že menda nad 100 let naši ljudje prodajajo seno. Če bi se bil načrt demokratov obnesel, bi bili uničeni tudi mali obrtniki, ki so na tem trgu. Občinski svetovalci Slovenske ljudske stranke v Mariboru pa so se pri občinski seji odločno zavzeli za to, da ostane ta trg za prodajo sena in slame, a ne za zbirališče orjunccev. Saj imajo mariborski orjunci dovolj prostora v podzemski Grajski kleti.

Vojaške vaje v mariborski okolici. Dne 3. t. m. je prispela v Maribor četa vojne akademije iz Beograda. V okolici Maribora, posebno ob meji, bodo imeli gojenci te akademije razne vojaške vaje, ki bodo trajale okrog mesec dni. Uprava akademije prosi prebivalstvo, da gre gojencem na roko ter jim ne dela nikakih zaprek. V slučaju morebitne škode naj se posestniki obrnejo naravnost na poveljujočega oficirja, ali pa na komando v vojašnici Kralja Petra (stara vojaška realka).

Zadružno knjigovodski tečaj za duhovnike se vrši tudi letos in sicer v Mariboru od 4. do 8. avgusta vključno v Dijaškem semenišču. Vsi čč. gg. duhovniki, ki se nameravajo tečaja udeležiti, naj se blagovolijo najkasneje do 29. julija prigrasiti Zadružni zvezi v Ljubljani ali pododboru Zadružne zveze v Mariboru. Istotam izvedo natančneje o pogojih in o predavanjih na tečaju. Glavni predmet tečaja bo vodstvo hranilnic in posojilnic.

Pri Sv. Petru niže Maribora je v Gospodu zaspala dne 7. julija zvečer 78 letna Alojzija Velebil. Bila je vrla krščanska in narodna mati in gospodinja. Svetila ji večna luč!

Vprašanje od Sv. Petra pri Mariboru. Gospod urednik, vi ste bolj blizu tistega brloga, kjer se zbira hlapci in agenti radikalne stranke. Vprašajte ob priliki agitatorja za velesrbsko radikalno stranko Verliča, kam je dal »na rejo« tiste breje krave in telice, ki jih je nam ubogim viničarjem obetal marca leta 1923. Če boste imeli dovolj časa, vprašajte tega velikega gospoda tudi, v katero kaso je vložil tistih 1.400.000 K, ki so bile določene za nas viničarje. Verlič se namreč pred nami skriva, ima slabo vest, ker se je radikalom prodal. A zvedeli smo, da se tuhtim zopet pokaže. Sicer pa ima premišlceno smolo »minister« Verlič. Na Petrovo je bil namreč na Sandojevem vrtu ponovno birman, a bil je brez botra. Sedaj je menda že »tauglih« za »rihtar«. Pa pišite mi, gospod urednik, kaj vam bo Verlič odgovoril.

Novice iz Ceršaka pri St. Ilju. Pisana družba so naši demokrati. Njih komandant je Hercogov Karlček, »zauber fant«, ki mu bo Žerjav ali Kukovec kupil nov »gvant«. Adjutanta sta mu Hamrov Rudi, ki bi bil rad tudi župan, ter Ferkov Tija. Poleg tega je še na Pohncih študirar gospod Pepi, ki bo pozneje, ko bo »rihtar cirberški«, gotovo »per du« s samim Pašičem in Pribičevičem. So še nekateri, katerih bi se moral »Slovenski Gospodar« spomniti, a vse naenkrat ne smemo. Za danes povemo samo to, da so prej imenovani tički najeti in plačani od brezverskih liberalnih advokatov in skričev. Mi pošteni Cirberžani, delavci in posestniki pa pravimo, da se jih bo na dan volitve oglasilo sto in reklo, da ne Karlček, ne Rudi, ne Pepček-demokratek nam županil ne bo!

Za srbske radikale so se nekateri nepremišljeno podpisali v občini Morje pri Framu. Vlovil jih je radikalni agent, advokat dr. Ravnik iz Maribora. Mi zvesti in pošteni občani občine Morje pa pravimo: Za radikal-

no stranko, ki je velesrbska, pa ne bomo. Naš rajni župan-poštenjak Koren bi se v grobu obrnil, če bi zvedel za to, da hočejo nekateri privandanci poštene naše ljudi spraviti pod radikalni klóbuk. Mi pa ostanemo vsi zvesti naši Slovenski ljudski stranki.

Žerjavovi demokratje, ki kažejo in usiljujejo s palico in revolverji potom orjune drugim narodnost, so se v mestu Slov. Bistrica za občinske volitve zvezali z nemškutarji in Nemci. Kakor znano, so lansko leto orjunci v Slov. Bistrici vrgli bombo, težko ranili 6 oseb, streljali in divjali, da je bila groza in to, kakor je pisalo dr. Žerjavovo »Jutro« proti Nemcem, nemškutarjem in klerikalcem. Lani so torej metali na Nemce in nemškutarje dr. Žerjavovi hlapci orjunci bombe in streljali po njih, za letošnje občinske volitve pa so na skupni kandidatni listi najbolj zagrizeni slovenjebistriški demokratje, Nemci in nemškutarji. Ta Žerjavova orjunska narodnost je nekaj neprekosljivega.

Toča na Stajerskem je napravila škode v občinah, ki merijo 18.000 ha, okrog 29 milijonov dinarjev. Poslanci Falež, Pušenjak, Vesenjak so pri merodajnih oblastih posredovali za odpis davkov in podporo. Velikemu županstvu v Mariboru so stavili predlog, da se da oškodovanim ajda za seme in semensko žito brezplačno na razpologo. Radovedni smo, ali bo vlada, v kateri sede tudi demokrati, prijateljji dr. Žerjava in dr. Kukovca, storila svojo dolžnost.

Smrt našega moža pri St. Janžu na Dravskem polju. Dne 26. 6. 1924 smo imeli tu v St. Janžu pogreb rajnega Franca Hois, ki je zadnje tedne svoje boleznj bival pri svojem sinu Jakobu, orožniškem postajenačelniku tukaj v St. Janžu. Rajni je bil doma pri Kapeli, vedno odločen katoliški mož in dolgoletni naročnik »Slov. Gospodarja«. Blagega rajnega priporočamo vsem sorodnikom in znancom v iskreno molitev, obitelji Hois pa izražamo naše sožalje!

Novice iz Loč. 1. Blagoslovitev novih zvonov v nedeljo, dne 22. junija, se je izvršila kar najslajnejše. Slavnostni sprevod so otvorili Orli-konjeniki (5), za njimi moški, nato Marijin vrtec (112), potem Marijina družba (62), nato gasilci (14), potem domača godba (10), nato pevci in za njimi okrašeni vozovi z novimi zvonovi. Ob straneh belooblečene deklice s košaricami in Orli v krojih (20). Za zvonovi Orlice v krojih (22) in nazadnje ženstvo sploh. Udeležba ljudstva ogromna. Zvonove so blagoslovili in imeli pridigo naš priljubljeni g. arhidijakon iz Konjic. — 2. Dve občini imamo v Ločah: Zbelovo in Loče. Za Zbelovo je za občinske volitve vložena samo lista SLS. V Ločah pa bodo imeli drugo skrinjico Nemci in poslali Nemci. O njihovih kandidatih se govori po celi fari prav »čedne« stvari. Če bodo mirni, stvari ne bomo spravili v širšo javnost, le toliko za danes povemo, da se silno čudimo, da so nekateri prav poštene ljudje, kakor n. pr. g. Posek, zašli v to družbo. Nam je žal.

Strela ubila ženo. V pondeljek, dne 7. julija, ob 10. uri zvečer je strela udarila v hišo posestnice Lize Sitar na Ugevcu (župnija Čadram). Okoli mize so sedeli posestnica, njen sin Janez Sitar in Sitarjeva žena, stara okoli 30 let, mati treh otrok. Strela je zadela mlado ženo, ki je sedela poleg svoje tašče. Tašča je bila samo omamljena, žena pa takoj mrtva. Hiša se je vnela ter zgorela z gospodarskim poslopjem vred. Zgorela je tudi skoro vsa imovina z malimi izjemami.

Na orglavski šoli v Celju se bo vršil zrelostni izpit dne 14. t. m., h kojemu pošlje kn.-sk. ordinarijat komisarja, ki bo predsedoval izpitu. Za izpit se je prigrasilo 8 gojencev iz tretjega leta in sicer: Križnik Alojz, Križnik Filip, Klun Franc, Kocjan Avgust, Marhl Jožef, Mulej Jožef, Radman Ivan in Zmaher Karol. Novi učenci se sprejemajo do 1. oktobra t. l. Prijateljji glasbe so prav uljudno vabljeni!

Hvalevredno, zavedno in lepo. Iz slovenjgraškega okraja smo prejeli razveseljivo poročilo, da je tamkaj razven v treh občinah vložena za občinske volitve samo lista Slov. ljudske stranke. Volitve se bodo torej v tem okraju vršile samo v treh občinah. — Za čast in priznanje avtonomno zavdnemu okraju Slovenjgradeč!

Novice iz Smartna ob Paki. V sredo, dne 2. t. m., se je vršil pri nas dan katoliške mladine, delil se je zakrament sv. birme. Našega novega nadpastirja, prevz. g. knezoškofa dr. Andreja Karlina smo na predvečer tega dneva sprejeli nad vse veličastno. Posamezne vasi so naravnost tekmoval, katera bi priredila lepši in ljubeznivejši sprejem. Dokaz, da je ljudstvo v župniji dobro in udano katoliški veri. Sprejema Prevziščenega se je udeležila velika množica občinstva, med njimi občinski odbor, požarni brambi Smartna in Paškavas, učiteljstvo z šolsko mladino, Orli in Orlice, Marijina družba itd. Pozdravili so svojega nadpastirja domači župnik g. Presker, župan Steblovnik, predsednica Marijine družbe Sprahman, zastopnika Orlov in Orlic in v imenu šolske mladine učenka Ivica Klančnik. Milostljivi vladika je bil nad sprejemom očividno nad vse radosten in je izrekel svojo najlepšo zahvalo in zadovoljnost. Birmanih je bilo nad 200 otrok. — Volitve v občinski zastop, katere bi se morale vršiti dne 10. avgusta, odpadejo, ker je bila vložena samo lista Slovenske ljudske stranke. SLS dobi torej vseh 17 odbornikov, dočim jih je dobila leta 1921 samo 11. Napredujemo!

Žerjavovi demokrati še vedno gotljufajo s svojimi gospodarskimi strankami in listami. Iz gornjegrajskega okraja nam poročajo: Kakor povsod po drugod v Sloveniji so tudi v našem okraju zatajili dr. Žerjavovi demokratje svoje pravo ime in rinejo med ljudstvo s svojo gospodarsko stranko, ki je pa samo krinka za Žerjavovo, Marsikdo od nerazsodnih je že nasledel tem vsiljivcem in to največ radi tega, ker je po nekaterih občinah nastopila naša stranka pod ločenimi listami SLS in KZ, ali Delavska zveza, Obrtna zveza itd. Zelo priporočljivo bi pač bilo, ako bi naši pristaši v vseh občinah, kjer še liste niso vložene, nastopili pod eno:

firmo: Slov. ljudska stranka.

Volitve župana in svetovalcev v okoliški občini Smarje pri Jelšah. Za župana okoliške občine je zopet izvoljen odlični naš pristaša Josip Stoklas, kmet v Dvoru. Občinski svetovalci so: Ječ Matija, Čakš Ivan, Bač Mihael in Novak Ivan, sami odločni naši pristaši. Zoper volitve v tržki občini je zaradi demokratiških nasilj, pri katerih se je zlasti odlikoval domišljavi dolgin H. Šumer, vložen priziv. Pri zopetnih volitvah bo liberalnim »švindlerjem« tudi v trgu odklenkalo.

Pred občinskimi volitvami v Koprivnici. Tukajšnja občina je sestavila listo pod imenom »vseslovska delavska stranka«. Porodila se je ta stranka v silno modri glavi znanega Maruša, ki še vedno s polno sapo piha v samostojni rog! Kakor krivični evangelijski hišnik ukaže dočniku »Vse se hitro in zapiši petdeset, namesto sto« — tako tudi ta mož ukazuje: Vse se in podpiše komunistično-samostojno stranko, ki bode kmetu veliko manj dala, kakor Kmečka zveza. Ata župan, kaj pa, če bode ta lista neveljavna, ker ste izsiljevali podpise!? Ali se res bojite, da bi vas kmeti ne volili več, ker so se že naveličali vaše samostojne sitnosti in modrosti, da se zatekate k delavski stranki!? Drugokrat kaj več!

Slavonski razbojnik Čaruga, ki je bil obsojen v Osijeku na smrt, je obolel na malariji. Telovaj je zadnje dni zelo shujšal. Proti Čarugi in njegovim tovarišem namerava državno pravdnštvo dvigniti več novih obtožb radi zločinov, ki so se pojavili po končani razpravi in gredu vsi na račun Čaruge in njegovih pajdašev. Razprava proti Čarugi in tovarišem je stala državo 460 tisoč kron. Ako bo dvignjena nova obtožnica in se bo vršila še ena razprava, bo stal Čaruga in njegova banda ponovnih 460 tisoč kron.

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom, žuljem in bradavicam je že 35 let v prometu se nahajajoča mast pod imenom »Claven«. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. V Mariboru skladišče: Lekarna Sirak. Centrala: Mr. M. Hrnjak, Sisak (Hrvatsko). 845

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU JULIJU.

V splošnem in pri živini. Pripravimo škedenj za mlatev in žitnice za pohranitev žita. En mlatič namlati na dan 1½ do 2 hl žita. Z mlatilnico mlatimo ceneje in hitreje. Mlatilnice je čistiti in mazati s strojnim oljem, da jih ohranimo v dobrem stanju. Ob napornem delu in hudi vročini ne zavijajmo preveč alkoholnih pijač, ker bi to lahko imelo smrtne posledice vsled solčarice. Najprikladnejša jedila poleti so močnata jedila, sočivje, sadje in zelenjava. Kopajmo se v toplih dneh v potočnici, kar osvežuje telo in krepi zdravje v znatni meri. Skrajno ne prijetno je stati v bližini človeka, ki si ne umiva svojega potnega obraza in svojih potnih nog.

Govede in konj ne gonimo na prehudo vročino ter jih kopajmo, ako imamo za to primerno mesto. Pazimo, da imajo svinje in perutnina zmirom dovolj sveže pitne vode. Prehod od materinega mleka na drugo hrano pri mladih živalih se naj izvrši previdno in počasi, da preveč ne zmršavijo in v rasti ne zaostanejo. Pomnimo, da nežen želodec pri mladih živalih ne more prebaviti tiste surove, vlaknaste krme, kakor želodec starejše živine. Zategadelj je teletom po odstavitvi od mater pokladati razen zelene ali suhe krme tudi nekoliko otrobov, pujskom pa lažje prebavljiva krmila, kakor kuhano zelenje, kuhan krompir in mrkev ter posneto mleko. Deteljo je dajati pujskom le samo kot nameček.

Gob če v lesu najde se veliko, slabo vino pokaže sliko; pa na njivi snopje bode kličo, na Medardovo če je rosilo.

V vinogradu. Povezujmo poganjke vinske trte, ki so na novo vzrasli, da se ne nagibljejo na sosedne trte in ne ovirajo drugih opravil v vinogradu. Skropimo v tretjič, ako obstoja nevarnost, da bi se vsled neugodnega vremena pojavile trtne bolezni, peronospora in oidij. Na 100 l vode vzamemo 1½ kg modre galice in raztopino pomesimo z apnom (nevtraliziramo). Apna je zadosti, ko postane beli lakmusov papir lepo rudeč, ako ga pomočimo v tekočino, ki je v tem slučaju višnjevo-modra. Ako hočemo škropiti obenem tudi proti oidiju, tedaj pridenemo raztopini modre galice in sicer, ko je že gotova, 2 kg salojidina na 300 litrov raztopine. Če žveplamo proti oidiju z žveplanim prahom, tedaj storimo dobro, ako pridenemo tudi bakreni prah (zdrobljeno modro galico), kar nadomestuje posebno škropljenje proti peronospori ter proti pikcu. Pokončujemo grozdne sukača, ako se je pojavil v večjih množinah z raztopino 3 kg mazavega mila in 1½ kg mrčesnega praška na 100 litrov vode. V tem slučaju škropimo z razpršalnikom posebne vrste, ki oddaja močen tanek curek na gnezda. Gosenice grozdnega sukača zatirajo prav dobro tudi otroci, ako jih s priloženimi klinčki pobirajo iz razcvetja in jagod. V drugi polovici julija je treba kopati tretjo kop. S tem pospešimo rast lesa v mlajših nasadih, v rodnih vinogradih pa mehčanje in zoritev grozja. V plitvo zrahljanih in plevela prostih vinogradih ne plesni grozje tako rado, kakor v zanemarjenih